T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2016/586
KARAR NO : 2016/590
KARAR TR : 28.11.2016

ÖZET: 5193 sayılı Optisyenlik Hakkında Kanun'un 6. maddesi hükümlerine aykırılık nedeniyle, aynı Kanun'un 14. maddesi uyarınca verilen idari para cezasının iptali istemiyle açılan davanın, ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesinin gerekti̇ği hk.

-

K A R A R

Davacı : V. Tekstil ve Hazır Giyim San.İşl.A.Ş.
Vekilleri : Av.E. C., Av.E. B.G.
Davalı : Sarıyer İlçe Sağlık Müdürlüğü

O L A Y : Sarıyer Kaymakamlığı İlçe Sağlık Müdürlüğünün 20.4.2016 tarih ve 24627459/511.17 sayılı Kaymakam Oluru ile verilen kararı ile, davacı şirket adına, davacı şirkete ait işyerinde 11.4.2016 tarihinde yapılan denetimde "See Concept Paris, Screen Glasses For Screens" isimli numarasız gözlük çerçevesi ile koruyucu gözlük satışının yapıldığının tespit edildiği, bu nedenle 5193 sayılı Optisyenlik Hakkında Kanun'un 6. maddesine muhalefet ettiğinden bahisle, aynı Ka-nun'un 14. maddesi uyarınca 58.685,00 TL idari para cezası verilmiştir.

Davacı vekili, idari para cezasının iptali istemiyle adli yargı yerine itirazda bulunmuştur.

İSTANBUL 4.SULH CEZA HAKİMLİĞİ: 7.6.2016 gün ve D.İş No:2016/2804 sayı ile, idari para cezasının, 5193 sayılı Kanun'un 14. maddesine göre verildiği, maddede ayrıca işyerinin kapatılması hükmünün de düzenlendiği ve davacı hakkında uygulanma durumunun söz konusu olduğu, bu durumda 5326 sayılı Kabahatler Kanununun 27/8. maddesi uyarınca idari yaptırım kararının veril-diği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararın da verilmesi gerektiğinden, davanın çözümünün idari yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş, yapılan itiraz İstanbul 5. Sulh Ceza Hakimliğince kesin olarak reddedilmiştir.

Davacı vekili, bu kez aynı istemle idari yargı yerinde dava açmıştır.

İSTANBUL 12. İDARE MAHKEMESİ: 17.8.2016 gün ve E:2016/1100 sayı ile, idari para cezasının iptali istemiyle açılan davada, 5193 sayılı Optisyenlik Hakkında Kanun'da bu Kanun uyarınca verilen para cezalarına karşı kanun yoluna ilişkin bir düzenleme bulunmadığından, davanın çözümünün adli yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle, 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvurulmasına karar vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE:

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Nuri NECİPOĞLU'nun Başkanlığında, Üyeler: Ali ÇOLAK, Yusuf Ziyaattin CENİK, Alaittin Ali ÖĞÜŞ, Süleyman Hilmi AYDIN, Mehmet AKBULUT ve Yüksel DOĞAN'ın katılımlarıyla yapılan 28.11.2016 günlü toplantısında:

1-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre;

Uyuşmazlık Mahkemesi Genel Kurulunun 11.7.1988 günlü, E:1988/1, K:1988/1 sayılı İlke Kararında, "2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunun bütünüyle incelenip değerlendirilmesinden, bu Kanunun uygulanması yönünden 2 nci maddesinin ikinci fikrasında yer alan, 'ceza uyuşmazlıkları' ibaresinden, savcının ya da şahsi davacının talebi ile başlayan yargılaması sonunda sanığın mahkumiyetine ya da beraatine hükmedilebilecek davalarda, askeri ve adli ceza mahkemeleri arasında çıkan görev ve hüküm uyuşmazlıklarının anlaşılması, bunun dışında kalan tüm görev uyuşmazlıklarının 'hukuk uyuşmazlığı' sayılması gerektiği sonucuna varılmaktadır. Uygulanması idari organlara bırakılan cezalar, adli nitelikte olmadığından, bunlar hakkında yapılan itirazlar ya da açılan davalar 'ceza davası' olarak nitelendirilemezler. İdari niteliklerinden dolayı bu davalara ilişkin görev ve hüküm uyuşmazlıklarının Uyuşmazlık Mahkemesinin Hukuk Bölümünde incelenip çözümlenmesi gerektiği…" açıkça belirtilmiştir. Bu durum göz önüne alındığında, olay bölümünde yazılı başvuru konusu görev uyuşmazlığının Hukuk Bölümünde incelenmesi gerektiği kuşkusuzdur.

İdare Mahkemesince, 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, idari yargı dosyasının Mahkemece, ekinde adli yargı dosyası da temin edilmek suretiyle birlikte Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderildiği ve usule ilişkin işlemlerde herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi .

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Gülten Fatma BÜYÜKEREN'in, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, 5193 sayılı Kanun'un 6. maddesi hükümlerine aykırılık nedeniyle, aynı Kanun'un 14. maddesi uyarınca

verilen idari para cezasının kaldırılması istemiyle açılmıştır.

22.6.2004 tarih ve 5193 sayılı Optisyenlik Hakkında Kanun'un "Amaç" başlıklı 1. maddesinde, "Bu Kanunun amacı; fertlerin ve toplumun sağlığını korumak üzere, optisyen unvanının kullanılması, optisyenlik mesleğinin icra edilmesi ve optisyenlik müessesesinin açılması ve işletilmesiyle ilgili usul ve esasları düzenlemektir" denilmiş; "Optisyenlik mesleğini haiz kişiler" başlıklı 6. maddesinde, "Optisyenler, yalnız koruyucu gözlükleri, güneş gözlüklerini ve göz hastalıkları uzmanı tabipler tarafından verilen reçetelerde yazılı numaralı gözlük camlarını, her türlü lensleri, optik görme gereçlerini ve gözlük çerçevelerini satabilirler.

Optisyenlerin reçetesiz olarak numaralı gözlük camı satmaları, vermeleri veya tavsiye etmeleri, otorefroktometre ve keratometre gibi bilgisayarlı aletler ile olanlar da dahil olmak üzere her nevi göz ve görme muayene ve testleri yapmaları veya müesseselerinde bu işlere yarayan her türlü aletleri ve cihazları bulundurmaları yasaktır.

Optisyenler, gözlük veya gözlük camlarının muayene ve kontrolü veya tamiri konusunda ve reçetelerde yazılı camları çerçevelere takmak ve kişinin gözüne en uygun şekilde uygulamak için gerekli olan aletleri kullanabilirler.

Optisyenler, optisyenlik yaptıkları sürece müesseselerinde başka bir iş yapamaz ve müesseselerini muayenehane gibi kullandıramazlar.

Optisyenlik müessesesinde her türlü kontakt lens uygulanması yasaktır."; "Cezai Hükümler" başlığı altında düzenlenen 14. maddesinde, "(Değişik madde: 23/01/2008-5728 S.K./551.mad)

Optisyen unvanını haiz olmadığı hâlde optisyenlik yapanlar veya optisyen olduğunu ilân edenlere otuzbeşbin Türk Lirası idarî para cezası verilir ve müessesesi kapatılır." kuralı yer almış; 15. maddesinde ise; " (Değişik madde: 23/01/2008-5728 S.K./552.mad)

11 inci maddede belirtilen yasaklara uymayanlara yirmibin Türk Lirası idarî para cezası verilir.

6 ncı maddede zikredilen yasaklar hilafına hareket eden optisyenlere altıbin Türk Lirası idarî para cezası verilir ve üç ay süre ile optisyenlik mesleğini icra etmekten men edilirler.

Bu Kanunun 7 nci maddesinin ikinci fikrası ile 9 uncu maddesinin birinci fikrasında yazılı şarta üst üste iki denetimde de uymadığı belirlenen optisyenler ile 9 uncu maddenin ikinci fikrası ile 8, 10, 12 ve 13 üncü madde hükümlerine uymayanlara altıbin Türk Lirası idarî para cezası verilir.

6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 ve 13 üncü maddelerdeki yasakların tekrarı hâlinde idarî para cezası iki kat olarak uygulanır.

Bu Kanunda yazılı olan idarî yaptırım kararları mahallî mülkî amir tarafından verilir." kuralı yer almış; bu maddenin eski halinde bu cezalara karşı, yetkili idare mahkemesinde dava açılabileceği öngörülmüş iken; bu madde, 23.1.2008 gün ve 5728 sayılı Kanun'un 552. maddesiyle değiştirilmiş; 5728 sayılı Kanun hükümleri 8.2.2008 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Olayda, işyerinin kapatıldığına ya da bu konuda açılmış bir davaya ilişkin dosya içinde herhangi bir bilginin bulunmadığı, davanın sadece verilen idari para cezasının kaldırılması istemiyle açıldığı; 5193 sayılı Optisyenlik Hakkında Kanun'da yapılan değişiklikle de idari para cezasına karşı kanun yoluna ilişkin bir düzenlemeye yer verilmediği anlaşılmıştır.

Öte yandan; 30.3.2005 gün ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 6.12.2006 gün ve 5560 sayılı Yasa'nın 31. maddesiyle değiştirilen 3. maddesinde, " (1) Bu Kanunun;

a) İdarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde,

b) Diğer genel hükümleri, idarî para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında,

uygulanır"; Kanunun "Başvuru yolu" başlıklı 27. maddesinin 1. fıkrasında ise, "İdari para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idari yaptırım kararına karşı, kararın tebliği veya tefhimi tarihinden itibaren en geç onbeş gün içinde, sulh ceza mahkemesine başvurulabilir. Bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde idari yaptırım kararı kesinleşir" düzenlemeleri yer almıştır.

Bu düzenlemelere göre; Kabahatler Kanunu'nun, idarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı; diğer kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda ise uygulanmayacağı anlaşılmaktadır.

Görev kuralları kamu düzenine ilişkin olduğundan, görev konusunda taraflar için bir müktesep hak doğmayacağı; bu nedenle, yeni bir yasayla kabul edilen görev kurallarının, geçmişe de etkili olacağı, bilinen bir genel hukuk ilkesidir.

Davanın açıldığı andaki kurallara göre görevli olan mahkeme, yeni bir yasa ile görevsiz hale gelmiş ise, (davanın açıldığı anda görevli olan ve fakat yeni yasaya göre görevsiz hale gelen) mahkemenin görevsizlik kararı vermesi gerekeceği; ancak, yeni yasadaki görev kuralının, değişikliğin yürürlüğe girmesinden sonra açılacak davalarda uygulanacağına dair intikal hükümlerinin varlığı halinde, mahkemece görevsizlik kararı verilemeyeceği açıktır.

Diğer taraftan, dava görevsiz mahkemede açılmış, bu sırada yapılan bir kanun değişikliği ile görevsiz mahkeme o dava için görevli hale gelmiş ise, mahkeme, artık görevsizlik kararı veremeyip (yeni kanuna göre görevli hale geldiği için) davaya bakmaya devam etmesi gerekir.

İncelenen uyuşmazlıkta, öngörülen idari para cezasının 5193 sayılı Optisyenlik Hakkında Kanun uyarınca verildiği ve 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğu, 5193 sayılı Kanun'da da idari para cezasına itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmediği anlaşılmıştır. Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun 3. maddesinde belirtildiği üzere, idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacak olması nedeniyle, görevli mahkemenin belirlenmesinde 5326 sayılı Yasa hükümleri dikkate alınacağından, idari para cezasına karşı açılan davanın görüm ve çözümünde, anılan

Kanunun 27. maddesinin (1) numaralı bendi uyarınca adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle İstanbul 12. İdare Mahkemesince yapılan başvurunun kabulü ile, İstanbul 4. Sulh Ceza Hakimliğince verilen 7.6.2016 gün ve Değişik İş No:2016/2804 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç :Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle İstanbul 12. İdare Mahkemesince yapılan BAŞVURUNUN KABULÜ ile, İstanbul 4. Sulh Ceza Hakimliğince verilen 7.6.2016 gün ve Değişik İş No:2016/2804 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 28.11.2016 gününde OYBİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Nuri	Ali	Yusuf Ziyaattin	Alaittin Ali
NECİPOĞLU	ÇOLAK	CENİK	ÖĞÜŞ

Üye	Üye	Üye
Süleyman Hilmi	Mehmet	Yüksel
AYDIN	AKBULUT	DOĞAN